

«Εγκώμιο» Βικτωρίας Θεοδώρου

Ας γνωρίσουμε την ποιήτρια εδώ: <http://victoriatheodorou.blogspot.gr/>

Η Βικτωρία Θεοδώρου ανθίσταται στις «ταξινομήσεις» των κριτικών λογοτεχνίας. Συνεχίζει πέρα από το πρηνές της «πρώτης μεταπολεμικής γενιάς». Διασχίζει άφοβη την «ήττα» των οραματισμών και των μαζικών εξοντώσεων της γενιάς της. Ανηφορίζει συντροφιά με την ποιητική και πολιτική ηθική στα υπίπεδα του χρόνου και της βιωτής. Διαβαίνει στις ράχες της καθημερινής Ιστορίας, τραγουδώντας με την λυρική ποίησή της τον αγωνιζόμενο και βαλλόμενο πανταχόθεν Άνθρωπο.

Αφού γνωρίσαμε την ποιήτρια και την πολυτάραχη ζωή της, καταλάβαμε ότι αυτή ανήκει στην Α΄ Μεταπολεμική γενιά. Ας θυμηθούμε ποια είναι τα βιώματα αυτής της γενιάς, οι τάσεις της ποιητικής της γραφής κι ας επικεντρώσουμε την προσοχή μας στην αναγνώριση της ποιητικής γραφής της Θεοδώρου.

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-C131/594/3923,17053/>

1. Το ποίημα έχει τον τίτλο «Εγκώμιο». Τι σημαίνει ο όρος και πού παραπέμπει; Σε ποιους αναφέρονται τα εγκώμια;
2. Να χωρίσετε το ποίημα σε ενότητες και να δώσετε το θέμα της καθεμιάς.
3. Ποια στοιχεία του χαρακτήρα της μητέρας είναι εμφανή στην πρώτη στροφή του ποιήματος;
4. Τι προσδίδει η χρήση του β΄ ενικού προσώπου στο ποίημα;
5. Ποια συναισθήματα φανερώνει η ευχή της ποιήτριας στο τέλος της α΄ στροφής για τη μητέρα της;
6. Πόσο οικεία σας είναι μια τέτοια εικόνα μητέρας, εσωτερικά και εξωτερικά; Την έχετε συναντήσει σε φωτογραφίες ή διηγήσεις ηλικιωμένων συγγενικών σας προσώπων;
7. Έχει αλλάξει σήμερα η εικόνα της μητέρας σε σχέση με αυτήν που σκιαγραφεί η ποιήτρια; Σε ποια επίπεδα; Πώς την αξιολογείτε εσείς;
8. Ποιες στροφές θεωρείτε πώς είναι οι κατεξοχήν εγκωμιαστικές για τη μητέρα της ποιήτριας και τί της προσφέρει;
9. *εργάτισσά μου αφρόντιστη κι αστόλιστη*: Ποιο είναι το νόημα του ουσιαστικού και των επιθέτων στο στίχο; Με ποιες σημασίες χρησιμοποιούμε το ουσιαστικό *εργάτης* σήμερα; Να αναφέρετε ονοματικά σύνολα, για να διαφανεί η σημασία του. Τα επίθετα έχουν αρνητικό βάρος εδώ;
10. Γιατί η ποιήτρια χρησιμοποιεί μελλοντικούς χρόνους στην τρίτη στροφή; Τί τόνο δίνει στο ποίημα;

11. Γιατί η ποιήτρια τοποθετεί τη μητέρα της στο πάνθεο των Ηρώων; Πόσο ταιριάζει το κεφαλαίο Γ στην ταπεινότη; Γιατί το επιλέγει;

12. Θεωρείτε υπερβολικές τις εκφράσεις στην τελευταία στροφή;

13. Τι θέλει να τονίσει η ποιήτρια χαρακτηρίζοντας «ιερά άμφια» τα ρούχα κι ό,τι κουβαλά πάνω της η μητέρα της; Ποια είναι η δική σας γνώμη για την ιερότητα των πάντων και την ιερουργία;

14. Ποιοι είναι για σας οι ήρωες; Πώς καταξιώνονται στη συνείδησή σας;

15. Το ποίημα είναι γραμμένο σε ελεύθερο στίχο· ακολουθεί, δηλαδή, την παράδοση του μοντερνισμού. Πόσο αυτό βοηθάει, κατά τη γνώμη σας, να εκφράσει εναργέστερα τα αισθήματα και τις σκέψεις της η ποιήτρια;

16. Οι μεταπολεμικοί ποιητές είναι συνήθως αρκετά φειδωλοί στη χρήση των σημείων στίξης· η ποιήτρια όμως χρησιμοποιεί δυο φορές την άνω τελεία στην πρώτη στροφή, τη μονή παύλα στην πρώτη και στην τέταρτη, συχνά το κόμμα και το θαυμαστικό στο τέλος. Γιατί, άραγε; Ποια είναι η λειτουργία τους;

17. Ποια είναι τα συναισθήματα της ποιήτριας για τη μητέρα της και ποια τα δικά μας από την ανάγνωση του ποιήματος;

18. Εφόσον έχουμε μιλήσει για τη ζωή της ποιήτριας, ας σκεφτούμε ποιο ρόλο παίζουν οι συνθήκες στη σφυρηλάτηση της σχέσης μητέρας- κόρης, αλλά και ο χρόνος φανέρωσης των συναισθημάτων.

19. Σας δίνονται οι στίχοι ενός τραγουδιού του Λευτέρη Παπαδόπουλου. Διαβάστε τους, ακούστε το και συγκρίνετέ το με το ποίημά μας, εντοπίζοντας ομοιότητες και διαφορές στο χαρακτήρα της μητέρας και τη σχέση της με το παιδί της.

Η μάνα μου φοράει τσεμπέρι
σαν τις μανάδες τις παλιές
Παίρνει την Παναγιά απ' το χέρι
και τρέχουνε στις γειτονιές
και σμίγουνε με τον κοσμάκη
που λέει το ψωμί ψωμάκι

Κι όταν γυρνάνε στα σοκάκια
σα δυο σκιές μες στην βραδιά
με τα φτωγά τους ρουχαλάκια
όλο βροχή και λασπουριά
δεν ξέρω να τις ξεχωρίσω
ποιανής το χέρι να φιλήσω

<https://www.youtube.com/watch?v=TTFWJkIo9ds>

